

OBSAH

	Str.	3
A. ÚVOD		3
1. Definice		3
2. Společenský význam výrobních strojů		3
3. Výrobní stroj jako základní článek výrobního systému - struktura výrobního stroje		4
4. Technologické charakteristiky výrobních strojů		7
4.1 Základní technologické charakteristiky obráběcích procesů		8
4.2 Základní charakteristiky technologických tvářecích procesů		9
4.2.1 Podmínky vzniku plastické deformace, přetvárná pevnost materiálu		10
4.2.2 Přetvárný (deformační) odpor		10
4.2.3 Poměrná rychlost tváření		11
4.2.4 Tvářecí síla, tvářecí charakteristika		13
4.2.5 Tvářecí práce		15
5. Technické parametry výrobních strojů		16
5.1 Třídění parametrů, charakteristický parametr		16
5.2 Rozměry pracovního prostoru		17
5.3 Výkonové parametry		18
5.3.1 Jmenovitá síla F_j		18
5.3.2 Jmenovitý zdvih		19
5.3.3 Jmenovitá energie		19
5.3.4 Čas pracovního cyklu, počet zdvihů za minutu		20
5.3.5 Otáčky, posuvy a rychlosti		22
5.3.5.1 Stupňovitá změna otáček, řady otáček a jejich normalizace		24
5.3.5.2 Složený převodový systém, diagram otáček, kinematické schéma		28
5.3.5.3 Stupňovitá změna otáček hnacího elektromotoru		29
5.3.5.4 Plynulá změna otáček		30
5.3.5.5 Výkon hnacího motoru		30
5.3.5.6 Účinnost výrobních strojů		
6. Požadavky na výrobní stroj		32
6.1 Výkonnost		33
6.2 Provozní spolehlivost a trvanlivost		33
6.3 Jakost práce		36
7. Statická tuhost		36
7.1 Základní definice, druhy tuhostí, poddajnost		36
7.2 Model nosné soustavy		38
7.3 Statická tuhost a hmotnost		39
7.4 Styková tuhost		42
8. Dynamická tuhost a kmitání výrobních strojů		43
8.1 Vynucené kmitání s tlumením		44
8.2 Reakce systému s jedním stupněm volnosti na impuls		45
8.3 Samobuzené kmitání při obrábění		46

9. Stabilita kluzného pohybu	Str. 47
B. VÝROBNÍ TECHNIKA V TECHNOLOGII OBRÁBĚNÍ	50
1. Rozdělení výrobní techniky	50
1.1 Úvod	50
1.2 Rozdělení výrobní techniky	50
2. Rozbor součástkové základny	57
3. Výběr součástí pro pružné výrobní systémy	57
3.1 Úvod	57
3.2 Rozbor nerotačních součástí	58
4. Pružné výrobní buňky (PVB)	62
4.1 Úvod	62
4.2 Pružné výrobní buňky soustružnické	63
4.3 Modulární koncepce	64
4.4 Soustružnické buňky pro menší součásti	64
4.5 Soustružnické buňky pro větší součásti	65
4.5.1 Manipulační systém	65
4.5.2 Zásobníky obrobků	66
4.5.3 Kontrola rozměrů a kvality	66
4.5.4 Automatická výměna upínacích čelistí	67
5. Organizace výroby	67
6. Tok materiálu	68
7. Doprava	69
7.1 Úvod	69
7.2 Způsoby dopravy v PVS	69
7.3 Uspořádání linkové	69
7.4 Uspořádání s uzavřeným oběhem	70
7.5 Indukční dopravní systémy	71
8. Navrhování pružných výrobních systémů pro obrábění	74
8.1 Úvod	74
8.2 Výrobní systémy pro obrábění	78
C. VÝROBNÍ TECHNIKA V TECHNOLOGII TVÁŘENÍ	85
1. Rozdělení výrobní techniky	85
1.1 Úvod	85
1.2 Rozdělení výrobní techniky	89
2. Navrhování pružných výrobních systémů pro tváření	91
2.1 Analýza výrobního systému pro tváření	91
2.2 Struktura výrobního systému pro tváření (VSTV)	93
2.3 Tvářecí systém	94
2.4 Výrobní systém pro tváření ve strojírenském závodě	95
2.5 Oblast použití různých VSTV	96
2.6 Integrované výrobní systémy v technologii tváření	97
2.7 Základy navrhování IVÚ pro tváření	98
3. Integrované výrobní systémy pro tváření realizované v Československu	101
3.1 Úvod	101

3.2	IVÚ pro tváření realizované v ČSFR	Str. 109
3.2.1	IVÚ - ELEKTROSVIT Nové Zámky	109
3.2.2	IVÚ - AVIA Praha - Letňany	111
3.2.3	IVÚ - SANDRIK Dolné Hamre	113
3.2.4	IVÚ - ROMO Fulnek	115
3.2.5	Přínosy IVÚ v tváření	118
3.2.6	Integrované výrobní úseky pro tváření realizované v součinnosti s průmyslovým robotem	119
4.	Sestavování tvářecích strojů do linek	124
4.1	Tvářecí linky pro plošné tváření	124
4.2	Linky pro objemové tváření	133
4.2.1	Linky pro zápustkové kování	133
4.2.2	Kovací soubor se zápustkovým bucharem	134
4.2.3	Kovací soubor se svislými kovacími lisy	136
4.2.4	Kovací soubor s vodorovnými lisy	137
4.2.5	Kovací soubor s vřetenovým lisem	137
D.	VÍCEPROFESNÍ VÝROBNÍ SYSTÉMY	139
1.	Úvod	139
2.	Charakteristika víceprofesních výrobních systémů	139
3.	Třídění víceprofesních výrobních systémů	141
3.1	Hledisko výrobních podmínek	141
3.2	Jednostupňové výrobní systémy	142
3.3	Vícestupňové systémy	142
3.4	Hledisko úrovně automatizace	143
4.	Tvorba víceprofesních výrobních systémů	143
5.	Přiřazování součástí k výrobní technice	147
6.	Tvorba alternativ víceprofesních výrobních systémů	148
6.1	Úvod	148
6.2	Metodika vývoje alternativních výrobních systémů	149
6.3	Kritéria rozhodování o alternativních výrobních systémech	151
7.	Víceprofesní výrobní systém pro součásti z tenkých plechů a nekovových materiálů	152
7.1	Součástková základna	152
7.2	Úroveň automatizace	154
7.3	Řízení víceprofesního výrobního úseku	156
LITERATURA		157